Maksu deklareerimine ja korrigeerimine 2025

2025 II KVARTAL

Taotleja tegeles tootmisega, kuid hetkel tal enam majandustegevust ei ole ja toimub taotleja pankrotimenetlus. Selle käigus soovib taotleja pankrotihaldur müüa taotleja tervikvara ettevõttena (mille koosseisus on kinnisasi koos ehitiste, seadmete, masinate, mööbli, laovarude jm vallasasjade ning kaubamärkidega), sest väärtuslik on see varakogum just eeskätt tervikvarana/ettevõttena. Ettevõtte ostjal on võimalik kinnistul tootmisega jätkata. Ostjale ei lähe selle tehinguga üle vaid vara, mis ei ole otseselt tootmisega seotud, samuti taotleja nõuded kolmandate isikute vastu ja võlausaldajate nõuded taotleja vastu (need rahuldatakse pankrotimenetluses). Taotleja soovis teada, kas pankrotihaldur saab enampakkumisel müüa eelkirjeldatud tervikvara ettevõttena käibemaksuseaduse (KMS) § 4 lg 2 p 1 mõttes, millest käivet ja käibemaksukohustust ei teki. Samuti huvitas taotlejat, kas pankrotihaldur saab tervikvara müügi maksustada käibemaksuga vabatahtlikult ning millised on maksustamise erisused, kui tervikvara ostab enampakkumisel juriidiline isik, mis on registreeritud mõnes teises Euroopa Liidu riigis.

Maksuhalduri hinnangul on taotlejal võimalik müüa taotluses kirjeldatud tervikvara ettevõttena KMS § 4 lg 2 p 1 mõttes. Sellisel juhul taotlejal müügitehingust (ettevõtte üleminekust) käivet ja käibemaksukohustust ei teki. Küll aga võib taotlejal või ettevõtte omandajal tekkida ettevõtte koosseisus oleva põhivara soetamisega seotud sisendkäibemaksu korrigeerimise kohustus (vt KMS § 32 lg-d 4–6), kui korrigeerimisperiood ei ole veel möödunud – taotlejal juhul, kui ettevõtte omandaja ei ole käibemaksukohustuslane ja ettevõtte omandajal juhul, kui ta küll on käibemaksukohustuslane, kuid ei kasuta talle üle minevat tervikvara maksustatava käibe tarbeks. Ettevõtte üleminekul teisele käibemaksukohustuslasele koos põhivara maksustatava käibe tarbeks kasutamise jätkamisega sisendkäibemaksu korrigeerimist (ümberarvestust) ei tehta.

Taotlejal on võimalik käsitleda kõnealust tervikvara võõrandamist ka kinnisasja võõrandamisena (koos sellel asuvate hoonete ja päraldistega). Sellisel viisil müügitehingust tekib taotlejal käive, aga tehing on KMS § 16 lg 2 p-st 3 tulenevalt käibemaksuvaba. Kinnisvaraga koos müüdavad ehitised ja päraldised jagavad sel juhul kinnisasja maksustamisrežiimi (maksuvabastust). Ka sellisest tehingust võib taotlejal tekkida tervikvara koosseisus oleva põhivara soetamisel tasutud ja sisendkäibemaksuna maha arvatud käibemaksu korrigeerimise kohustus (KMS § 32 lg-d 4–6).

Kuigi n-ö vaikimisi oleks kinnisvara võõrandamise tehing käibemaksuvaba, on taotlejal võimalik see tehing vabatahtlikult käibemaksuga maksustada, teavitades maksuhaldurit müügiarvele käibemaksu lisamisest kirjalikult enne käibe toimumist samal maksustamisperioodil või varem (KMS § 16 lg 3 p 2). Sellisest tehingust taotlejal eelkirjeldatud sisendkäibemaksu korrigeerimise kohustust ei saa tekkida.

Taotleja tervikvara käibemaksuvabalt ettevõttena võõrandamisel mõnes teises Euroopa Liidu

liikmesriigis (mitte Eestis) registreeritud juriidilisele isikule on võrdluses siseriikliku ettevõtte üleminekuga olulisemaks erisuseks asjaolu, et võimalik põhivara soetamisega seonduv sisendkäibemaksu korrigeerimise kohustus Eesti maksukohustuslaselt välisriigi maksukohustuslasele koos ettevõttega üle ei lähe (korrigeerimisperiood ei jätku). See tähendab, et taotleja peab vajadusel tegema ise sisendkäibemaksu korrigeerimise vara võõrandamise kuul ja tasuma ise käibemaksu.

Siduva eelotsuse kuupäev: 20.05.2025

Viimati uuendatud 19.06.2025